

MYSORE WALK

(Heritage Walk of Mysore)

ರಂಗಾಚಾರ್ ಪುರಭವನ:

ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರುಗಳ ಪೈಕಿ ೧೮೮೧ ರಿಂದ ೧೮೮೩ ರವರೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಚೆಟ್ಟಿಪುನ್ಯಂ ರಂಗಾಚಾರ್ ಪುರವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಸ್ಮಾರಕವು ಇದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಈ ರಂಗಾಚಾರ್ ಸ್ಮಾರಕವು ಪುರಸಭಾ ಕಟ್ಟಡವಾತದ್ದಿತು. ಗ್ರೀಕೋ ರೋಮನ್ ಶೈಲಿಯ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಶಿಲಾನ್ಯಾಸವು ೧೮೮೪ ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ರವರಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಟ್ಟಡವು ಅಲಂಕಾರಿಕ ಬೋದಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಿಂಥಿಯನ್ ಶೈಲಿಯ ಭವ್ಯವಾದ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ.

Rangacharlu Memorial Hall:

Built to commemorate the services of a great Devan late.

Chettipunya Rangacharlu, who served as the first Dewan of Mysore state between 1881-1883. The Rangacharlu Memorial Hall housed the City Municipal Offices in the beginning. The foundation stone of this Graeco roman edifice was laid by Maharaja Chamarajendra Wodeyar in April 1884. The elevation is dominated by a projecting frontage of Corinthian grand columns, in four pairs, topped with a heavy

ಸಿಲ್ವರ್ ಜ್ಯೂಬಿಲಿ ಗಡಿಯಾರ:

ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಈ ಚೌಕಾಕಾರದ ಗಡಿಯಾರವು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂಡೋ ಸಾರಸೆನಿಕ್ ಶೈಲಿಯ ಬಾಗಿದ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಗುಮ್ಮಟವನ್ನು ಐದು ಅಡಿ ವ್ಯಾಸವುಳ್ಳ ಗಡಿಯಾರದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಗಡಿಯಾರದ ಗೋಪುರವನ್ನು ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ರವರ ಆಜ್ಞೆಯ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು (೧೯೨೨).

Silver Jubilee Clock Tower:

This 75 feet, square tower is topped in Indo Saracenic style, the curvilinear chajja with a domed canopy which rest on a consoled base just above the 5 feet diameter clock. The tower is among the monuments which came up during the silver jubilee of the reign of Maharaja Krishnaraja Wodeyar IV (1927)

ಶ್ರೀ ಮೇಸನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್:

ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಆಕರ್ಷಕ ಪಾರಂಪರಿಕ ಶೈಲಿಯ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಟಸ್ಕನ್ ಶೈಲಿಯ ಕಂಭಗಳನ್ನು ಈ ಮರಸಾಲು ಆಧಾರವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಎರಡು ಅಂತಸ್ತಿನ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಮಿಶ್ರ ಶೈಲಿಯ ಕೈಪಿಡಿ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ೧೮೯೦ ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ.

Free Masons Club:

Another century old building of very interesting design featurers in the facade. With Tuscan columns supporting the colonnades, the double storey structure is topped with a parapet of mixed elements. It was built in 1890.

ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ವೃತ್ತ:

ಅರಮನೆಯ ಉತ್ತರ ದ್ವಾರದ ಎದುರಿಗೆ ಇರುವ ಈ ವೃತ್ತವು ಇಳಿಜಾರಾದ ಚಿಸಿಲಿನ ತೆರೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ದಿಲ್ ವಾರ ಶೈಲಿಯ ಕೆತ್ತನೆಗಳ ಬ್ರಾಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಚೌಕಾಕಾರದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಕುಟಪ್ರಾಯವಾದ ಗುಮ್ಮಟವು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಉಬ್ಬು ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಗುಮ್ಮಟವು ಚಿನ್ನದ ಮುಲಾಮನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಗಿರಕಿ ಕಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ನಾಲ್ಕು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ರವರ ಅಂದವಾದ ಅಮೃತ ಶಿಲೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ವೃತ್ತವು ೧೯೨೦ ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು.

Chamarajendra Square:

This square is in front of Palace north gate with Dilwara style carved brackets of elaborate design supporting sloping sunshades. The ribbed dome crowing the canopy is gilded and rests on a balustrade and finialed marble parapet. Terraced and hand railed stairways approach the stature from four directions. The setting of this handsome marble statue of Maharaja Chamaraja Wodeyar was erected in 1920.

ಅಂಬಾವಿಲಾಸ ಅರಮನೆ:

ಅಕ್ಷರಶಃ ಬೆಂಕಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ನಾಶವಾದ ಹಳೆಯ ಮರದ ಅರಮನೆಯ ಬೂದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲಾದ ಅಂಬಾವಿಲಾಸ ಅರಮನೆಯು ೧೯೧೧-೧೨ ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು. ಈ ಅರಮನೆಯು ವಿಶಾಲವಾದ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎರಡೂ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಲಾದ ಲಕ್ಷೀವಿಲಾಸ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಮುಂಭಾಗದ ನಕ್ಷೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಚಾಚು ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾನಲ್ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಅರಮನೆಯ ಇಂಡೋ ಸಾರಸೆನಿಕ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದೆ.

Amba Vilas palace:

Amba Vilas Palace literally built on the ashes of old wooden Palace burnt in a fire accident was completed in 1911-12. The palace has a vast foreground and meticulously laid out garden spaces on its sides. The central tower stands out like the Laxmi Vilas Palace at Baroda. The finer details in the elevation, the intricately executed multiple mouldings that break the surface into many projections, recesses, niches and panel.

ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವೃತ್ತ:

ಶ್ರೀ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರ ಪ್ರತಿವೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ವೃತ್ತವು ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮೇಲಿನ ಗುಮ್ಮಟವು ಉದ್ದನೆಯ ಗೆರೆಗಳ ಉಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಷಟ್ಕೋನದ ಭತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಆರ್.ಪಿ. ಕಾಮತ್ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ (ದಸರಾ ಮೆರವಣಿಗೆ) ಈ ವೃತ್ತವನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ರಮಣೀಯ ನೋಟವಾಗಿದೆ.

Krishnaraja Circle:

The circle has the statue of Mharaja Krishnaraja Wodeyar-IV, which is the focal point of the city of Mysore. The canopy above the statue is topped by a ribbed dome with a hexagonal chhatra. R.P.Kamath sculpted the statue. Jumbo savari, the procession of Dasara, with the back drop of this circle is a picturesque scene to the tourists.

ದೇವರಾಜ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ:

ಈ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾದ ಒಂದು ನಾಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಂಗಡಿಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮುಂಭಾಗ (ಫಸಾಡ್) ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮಳಿಗೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಇವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲರುವ ಚಿಕ್ಕ ಗಡಿಯಾರವು ಹಣ್ಣು, ಹೂ, ತರಕಾರಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಚೌಕಾಸಿಗೆ ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ಗಡಿಯಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪೆವಿಆಯನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

Devaraja Market:

This market is laid over a filled nullah. The well planned shopping along the Sayyaji Rao Road has meticulously styled frontages and gables with a market plaza. Chikka Gadiyara breaking the more formal shop rows with open space designed for easy, traditional bargaining over fruits, vegetables, flowers and the like with a clock pavilion in the centre is another added attraction.

ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ:

೧೮೭೬ ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು ೧೯೧೮ ರಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ನವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಗ್ರೀಕೋ ರೋಮನ್ ಶೈಲಿಯ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಎಂಟು ಮೂಲೆಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಡ್ರಂನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ವ್ಯಾಟಿಕನ್ ಶೈಲಿಯ ಗುಮ್ಮಟವು ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಭವ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡದ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಾನುಗಳುಳ್ಳ ಮೊಗಸಾಲೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡವು ವಿಶಾಲವಾದ ಹಾಗೂ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

K.R.Hospital:

Built in 1876 and rebuilt in 1918 at the cost of Rs. Five lakhs, this stately building is pronouncedly Greco-Roman revivalist. A huge Vatican dome, resting on an octagonal drum, dominates the elevation. Arched and pilastered colonnades form the two wings. Set in a vast ground the edifice deserves a well laid out garden.

ಮೈಸೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು:

೧೯೨೪ರ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತುಳ್ಳ ಈ ವಿಂಟೇಜ್ ಕಟ್ಟಡವು ವಿಶೇಷ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪವನ್ನುಳ್ಳ ನಂತರದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭವ್ಯವಾದ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ V ಆಕಾರದ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸರ್ವದೇವ ಮಂದಿರವನ್ನು ಹೋಲುವ ಎರಡು ಗುಮ್ಮಟಗಳು ಕಟ್ಟಡದ ಉತ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭವ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡವು ಪಶ್ಚಿಮ ಪಾರ್ಶ್ವವು ಕಮಾನುಗಳನ್ನುಳ್ಳ ವೆರಾಂಡಾ ಹೊಂದಿದ್ದು ಪೂರ್ವದ ಪಾರ್ಶ್ವಕ್ಕಿಂತ ಭವ್ಯವಾಗಿದೆ.

Mysore Medical College:

A two-storey building of 1924 vintage (with some subsequent additions in exemplary architectural integration). This is another V-shaped structure radiating from a grand columned entrance approached by

graduated steps. The pantheon-like lanterned domes sitting on octagonal drums complete the elevation of the entrance wing. The west wing is a little more elaborately treated than the eastern wing-with an arcaded verandah of classical key-stoned arches.

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ:

೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರಾದ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ರವರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ಗುಂಡ್ಲು ಪಂಡಿತ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯರ ನೆನಪಿನ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. V ಆಕಾರದ ಈ ಕಟ್ಟಡವು ಅಂತರ್ಗೋಳ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಗುಮ್ಮಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಟ್ಟಡದ ಎರಡೂ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ತಸ್ತನ್ ಕಂಬಗಳು ಹಾಗೂ ಕಮಾನುಗಳಿವೆ. ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಕೈಪಿಡಿ ಗೋಡೆಯು ಹಗುರವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ಸುಂದರವಾದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಶೋಭೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

Ayurvedic Hospital:

Opened by Sir Mirza Ismail, Dewan of Mysore, in 1930, the building commemorates Vaidyaratnam Gundlu Pandit Lakshmanachar. A V-shaped structure, its concave entrance block, is crowned with a dome. The two wings are colonnaded with Tuscan columns and arches. A lightly moulded and punctuated parapet completes the handsome elevation.

ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ:

ಮಹಾರಾಜ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ರವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಈ ಸ್ಮಾರಕದ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ೧೯೦೬ ರಲ್ಲಿ ರಾಜಕುವರ ಅಲ್ಬರ್ಟ್‌ರವರು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಎರಡೂವರೆ ರೂ ಲಕ್ಷಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಮುಂಭಾಗವು ತ್ರಿಕೋನಾಕೃತಿಯ ಕಮಾನುಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಚಾಚು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಗೇಬಲ್ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

Chamarajendra Technical Institute:

The foundation stone of this building, dedicated to Maharaja Chamarajendra Wodeyar, was laid by Prince Albert in 1906. Built at a cost of 2.5 lakhs, this elaborately composed structure runs along the road and the rectangular façade is composed of pedimented dormers and gables.

- Rangacharlu Memorial Hall:
- Silver Jubilee Clock Tower
- Free Masons Club:
- Chamarajendra Square:
- Amba Vilas palace:
- Krishnaraja Circle
- Devaraja Market
- K.R.Hospital
- Mysore Medical College
- Ayurvedic Hospital
- Chamarajendra Technical Institute

- ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಪುರಭವನ:
- ಸಿಲ್ವರ್ ಜ್ಯೂಬಿಲಿ ಗಡಿಯಾರ:
- ಫ್ರಿ ಮೇಸನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್:
- ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ವೃತ್ತ:
- ಅಂಬಾವಿಲಾಸ ಅರಮನೆ:
- ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವೃತ್ತ:
- ದೇವರಾಜ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ:
- ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ:
- ಮೈಸೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು:
- ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ:
- ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ: